

Mechanika - Versenyfeladatok

1. Ugyanabból a z_0 pontból $\tau = 1$ s időkülönbséggel szabadon ejtünk két testet.

- írjuk fel a mozgástörvényüket azonos vonatkoztatási rendszerben,
- mekkora lesz közöttük a távolság a második indulása után 2 s-mal?
- milyen mozgást végez az elsőnek indított a másodikhoz képest?

2. Egy játék pisztoly rugóját 5 cm-rel kell összenyomni, mielőtt kilövi a 10 gramm tömegű tapadókorongot. A függőleges lövés legnagyobb magassága 20 m. Határozza meg:

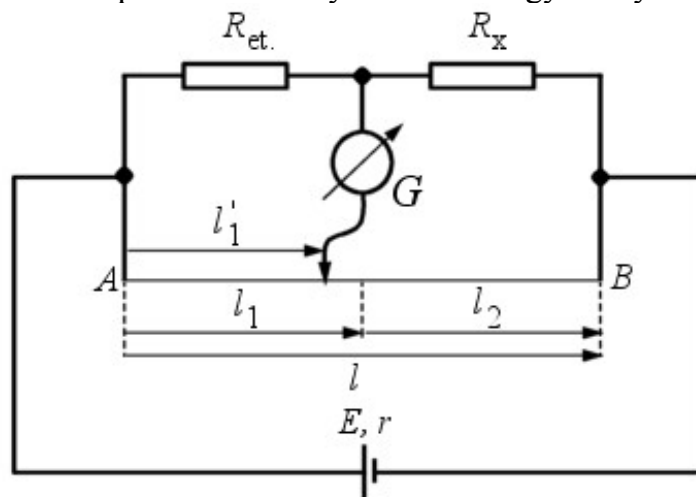
- a rugóállandót.
- a töltés során kifejtett maximális erőt.
- adja meg a lövedék mozgástörvényét a csőben.

Egyenáram fejlesztése és felhasználása Versenyfeladatok

1. Az alábbi ábrán látható egyenáramú Wheatstone-hídban a híd kiegyensúlyozáshoz egy galvanométerhez csatlakozó csúszó érintkezőt használunk, amelynek mozgásával egy drótot két szakaszra osztva állítjuk be a mérés elvégzéséhez szükséges R_1 és R_2 ellenállás értékeit. A híd elkészítésekor egy olyan drótot használtak fel, amely egy $l_1=25$ cm hosszúságú vörösréz (R_1 ellenállás) és egy $l_2=35$ cm hosszúságú alumínium (R_2 ellenállás) drót összetoldásával készült. Mindkét drót átmérője $d=0,2$ mm. A vörösréz illetve az alumínium fajlagos ellenállásai $r_{Cu}=0,0167\text{m}\Omega\text{m}$, $r_{Al}=0,026\text{m}\Omega\text{m}$. A mérés elvégzésekor a csúszó érintkezőt $l_1'=20$ cm helyzetű pontban helyezve sikerült a hidat kiegyensúlyozni.

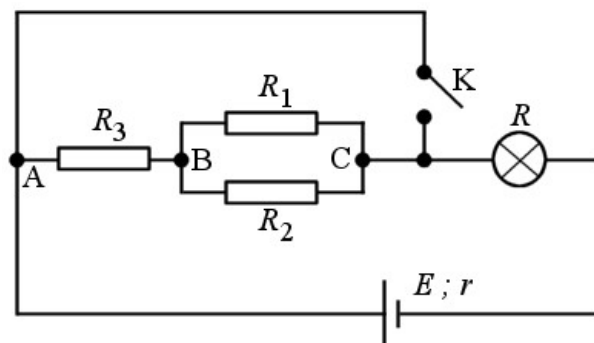
Határozzuk meg:

- az l_1 és l_2 hosszúságú drótok ellenállásait,
- ismerve az etalon ellenállás értékét ($R_{et}=100\Omega$), számítsuk ki az ismeretlen ellenállás értékét (R_x),
- kicserélve az eddig használt drótot egy $l=50\text{cm}$ hosszúságú vörösrézből készült dróttal, határozza meg, milyen távolságra kell elhelyezni a csúszó érintkezőt az A ponthoz viszonyítva a híd kiegyensúlyozása érdekében.

2. Az alábbi egyenáramú áramkörben, kezdetben a K kapcsoló zárt állásban van. Ekkor az áramkörben található 12 V-os, 24 W-os izzó a névleges teljesítményét veszi fel az áramkörből. Miután a K kapcsolót nyitott állásba helyezzük, az áramerősség felére csökken. Adott $R_1=12\Omega$, $R_2=12\Omega$ és $R_3=1\Omega$. Határozzuk meg:

- az áramerősséget a kapcsoló zárt állásában,
- az izzó ellenállását,
- az A és B pont között lévő ellenállások eredőjét,
- a feszültségforrás elektromotoros feszültségét és belső ellenállását,
- az A és B pontok közötti feszültséget a kapcsoló nyitott és zárt állásában,
- az R_1 , R_2 és R_3 ellenállásokon átfolyó áramok erősségét a kapcsoló zárt állásában,
- a külső áramkör által felvett teljesítményt a kapcsoló nyitott állásában.

Hőtan - Versenyfeladatok

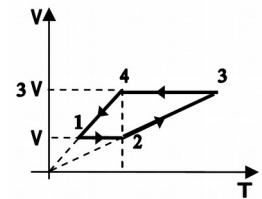
1. Egy $C_V = 5/2 * R$ izochor molhőjű ideális gáz térfogata a kezdeti állapotban $V_1 = 50 * 10^{-3} \text{ m}^3$, $p_1 = 0,3 \text{ MPa}$ nyomáson. A gáz a következő átalakulás sorozatot szenved (ábrázolja a p - V diagramot):

- Izochor melegítés $p_2 = 2p_1$ nyomásra,
- Izoterm tágulás $p_3 = p_1$ nyomásra,
- Izobár összenyomás $V_4 = V_1$ térfogatra.

Határozzuk meg:

- a.) A belső energia változását az izochor melegedés során,
- b.) Az egy körfolyamatban végzett mechanikai munkát,
- c.) Annak a hőerőgépnek a hatásfokát, amely a fenti folyamat szerint működne.

2. Egy ideális gáz, melynek izochor mólhője $C_V = 3/2 * R$, egy reverzibilis körfolyamatban vesz részt, amint a mellékelt ábra V - T grafikonja mutatja. A 2 és 4 állapotban a hőmérséklet értéke ugyanaz.

- a.) Azonosítsátok a körfolyamat átalakulásait, megnevezve azt az állapotátározót, amely az adott folyamat alatt állandó marad.
- b.) Ábrázoljátok a körfolyamatot egy olyan koordinárendszerben, melyben az abszcissza a térfogatot jelöli, az ordináta pedig a gáz nyomását.
- c.) Határozzátok meg a 2, 3 és 4-es állapotokban a hőmérsékletet, az 1-es állapot hőmérsékletének függvényében..
- d.) Határozzátok meg egy körfolyamat során a gáz által végzett mechanikai munkát, ha a felvett hő $Q_{\text{felvett}} = 54$.